

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om udstedelse af statspræmieobligationer.

(Lovforslag nr. L 221).

Med nærværende lovforslag søger regeringen folketingets tilslutning til udstedelse af et nyt præmieobligationslån på 600 mill. kr. Lånet skal ses som et led i statens indenlandske låntagning, hvis hovedformål er at neutralisere de likviditetsmæssige virkninger af de statslige budgetunderskud.

Præmieobligationslånet foreslås inddelt i tre afdelinger à 200 mill. kr. Salget af første afdeling vil – såfremt lovforslaget vedtages – kunne starte i løbet af efteråret 1980. Salget af de følgende afdelinger vil herefter ske successivt, når den foregående afdeling er udsolgt. Det forventes, at hele lånet vil kunne afsættes over en periode på 1–2 år. Det er herefter regeringens hensigt at tage stilling til, hvorvidt præmieobligationslån evt. skal tildeles en mere fremtrædende plads i den indenlandske låntagning, således som det har været tilfældet i tidligere perioder med stor indenlandsk låntagning. Baggrunden herfor skulle være, at præmieobligationerne med små stykstørrelser især er velegnede til placering af mindre opsparede beløb. I denne forbindelse kan det nævnes, at stykstørrelsen på dette lån er foreslået til 200 kr. Den årlige præmiesum for hver afdeling foreslås fastsat til 20 mill. kr., svarende til 10 pct. af lånets nominelle værdi. Den årlige forrentning er hermed øget med 2 procentpoints i forhold til det senest udstedte præmieobligationslån i 1977, hvilket er begrundet i den siden da indtrufne stigning i det generelle renteniveau.

Den årlige præmiesum vil blive udloddet ved en enkelt årlig udtrækning, hvilket også betegner en ændring i forhold til tidligere præmieobligationslåns halvårslige udtrækninger.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, tillader jeg mig at anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:*Forslag til lov om helårsbeboelsesret:*

[Af Glistrup (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 151. Fremsat 28/2 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Miljøministeren (Erik Holst):**

Det fremsatte meget summariske forslag til lov om helårsbeboelsesret er i virkeligheden et forslag om ophævelse af § 7 a i loven om sommerhuse og camping m.v. Denne paragraf lyder således:

»I sommerhusområder må der ikke opføres bebyggelse til helårsbeboelse, og bestående bebyggelse må ikke tages i brug til helårsbeboelse, medmindre miljøministeren meddeler tilladelse hertil.«

En tilsvarende bestemmelse fandtes tidligere i landsbyggeoven af 1960.

Formålet med disse bestemmelser har været at sikre, at sommerhusområder ikke gradvis overgår til helårsbeboelse. Skal et sommerhusområde overgå til helårsbeboelse, må det ske som led i en samlet kommunal planlægning, der overfører arealet til byzone, og hvor man samtidig kan sikre beboerne den nødvendige forsyning med offentlig service m.v.

Siden landsbyggeovens ikrafttræden har man været meget tilbageholdende med at give enkeltstående tilladelser til helårsbeboelse i sommerhusområder. Der er en række meget tungtvejende grunde til denne restriktive praksis. For det første er der et hensyn at tage til det altovervejende flertal, der ønsker at benytte deres sommerhus som sommerhus. En indflytning af helårsbeboelse i sommerhusområdet vil uundgåeligt føre til krav om en urbanisering af området i form af f. eks opsætning af gadebelysning, asfaltering af veje, anlæg af fortov o. lign., og hermed vil området efterhånden miste sit naturpræg og komme til at ligne et almindeligt parcelhusområde. Det vil være imod de egentlige sommerhusbeboeres interesse ikke alene miljømæssigt, men også økonomisk. Hertil kommer, at indflytning af helårsbeboere i sommerhusområdet formentlig vil betyde, at de kommunale vurderingsmænd generelt foretager en forhøjelse af ejendomsvurderingen i området. De øgede ejendomsskatter vil skabe misfornøjelse blandt de egentli-

[Miljøministeren]

ge sommerhusbeboere og over en længere periode og helt imod planlægningens hensigter presse dem ud til fordel for yderligere helårsbeboere.

Der er også hensynet at tage både til kommunerne og til de mennesker, der omgås med tanker om at flytte ind som helårsbeboere i et sommerhusområde. Kommunernes planlægning er foretaget ud fra den forudsætning, at der i sommerhusområderne kun bor sommerhusbeboere. Det vil sige, at der ikke for indflyttede helårsbeboere er planlagt den offentlige og private service, der ydes kommunens øvrige borgere. For de i givet fald tilkommende helårsbeboere vil social- og sundhedsforvaltninger, undervisningstilbud, offentlig transport, postbetjening, renovation og dagligvareforsyning enten slet ikke være til stede eller kun kunne fås inden for en urmelig lang geografisk afstand. Selv om indflyttede helårsbeboere i begyndelsen vil erklære sig villige til at affinde sig hermed, vil der over en længere periode, når vilkårene for indflytning begynder at gå i glemmebogen, opstå stærke krav om forbedring af den kommunale service.

Som jeg har gjort rede for, vil en indflytning af helårsbeboere i sommerhusområder medføre en forrykning af grundlaget for den planlægning, der er foretaget i kommunerne, også den økonomiske. Over for helårsbeboerne vil kommunen med relativt store omkostninger være forpligtet til at yde den lovbundne offentlige service. Derudover vil der på længere sigt komme stærke lokalpolitiske krav om yderligere offentlig service, der bringer sommerhusområdet op på niveau med den øvrige del af kommunen. Disse uplanlagte omkostninger vil og kan blive meget betydelige.

Endelig skal jeg nævne, at sommerhusloven varetager et meget betydeligt hensyn til den danske natur. Der er her i landet et betydeligt efterspørgselspres efter jord til rekreative formål, herunder sommerhusbeboelse. Presset er særlig stort i hovedstadsområdet. Regeringen har i juni 1977 udstedt et cirkulære om planlægningen af sommerhusområder med henblik på at friholde kysterne for udlæg af nye sommerhusområder. Hvis der sker en udhuling af anvendelsen af de udlagte sommerhusområder til egentligt sommerhusformål, vil det betyde, at sommerhuspresset i stedet retter sig mod de relativt begræn-

sede åbne arealer med rekreativ værdi. I hovedstadsområdet har hovedstadsrådet med den godkendte regionplan besluttet, at der ikke skal udlægges nye sommerhusområder, og det forudsætter, at eksisterende sommerhusområder skal fastholdes som sådanne.

I en del af landets sommerhuskommuner – det er især de nordsjællandske – har der igennem årene været problemer med ulovlige helårsindflytninger i sommerhusområderne. Kommunerne har i stigende grad været opmærksom på, at denne ulovlige indflytning slår deres planlægning i stykker. Ind i billedet kommer også forholdet til folkeregisterlovgivning, sociallovgivning, boliglovgivning, undervisningslovgivning.

Foranlediget af disse problemer har 6 nordsjællandske kommuner anmodet de implicerede ministerier om at overveje, hvilke lovændringer der måtte være nødvendige for at hjælpe kommunerne i den vanskelige situation med de ulovlige helårsbeboere. I min overvejelse af de 6 kommuners henvendelse har der indgået muligheden for at nedsætte et udvalg med repræsentation for miljøministeriet, de øvrige berørte ministerier og de kommunale organisations til at overveje de problemer, som den ulovlige helårsbeboelse giver anledning til. Jeg vil optage forhandlingen med de implicerede parter herom.

Jeg har hermed gjort rede for bestemmelsen i sommerhuslovens § 7 a og tidligere tilsvarende bestemmelser, som gennem 20 år har været et væsentligt styringsredskab i kommunernes bygge- og byplanpolitik. Jeg har endvidere nævnt nogle af de vanskeligheder, som ulovlig helårsbeboelse i sommerhusområderne giver kommunerne. Kommunerne er blevet klar over, at den ulovlige helårsbeboelse i deres sommerhusområder ødelægger deres planlægning, og de har bedt de berørte ministerier om hjælp til at klare de vanskeligheder, de er kommet ud i, og miljøministeriet har taget denne henvendelse op.

Det fremgår af bemærkningerne til det fremsatte forslag til lov om helårsbeboelsesret, at forslagsstillerne, som vi så tit ser det med forslag fra fremskridtspartiet, ikke har meget føling med virkelighedens verden ude i kommunerne, når det drejer sig om blot rimelig administration af de love, som kommunerne er blevet sat til at administrere. En gennemførelse af det fremsatte lovforslag vil forøge de vanskeligheder, som kommunerne i

[Miljøministeren]

forvejen arbejder med. Jeg må derfor afvise dette meget summariske lovforslag.

Taanquist (S):

Vi har her i landet en veludbygget offentlig service, som vi alle er afhængige af og glade for. Hvis denne service skal tilrettelægges på en blot nogenlunde rationel måde, må det offentlige have styr på udviklingen og udbygningen af kommunerne.

Vi har tradition for, at den offentlige service skal være til rådighed for alle borgere på lige fod. Det er umuligt at tænke sig, at vi skulle dele borgerne op i 2 kategorier: de, der har ret til den fulde service, og de, der ikke har ret til den fulde service, enten fordi de har bosat sig ulovligt eller fordi de frivilligt giver afkald på den fulde service. Og hvilken del af servicen er det i øvrigt, man så kan give afkald på? Der kan selvfølgelig ikke blive tale om retten til at frasige sig al offentlig service, og jeg forstår da også, at f. eks. børneværnslovgivningen skal gælde for sommerhusområderne. Og hvad med f. eks. ambulancetransport om vinteren, hvor kommunen ikke har snerydningspligt i et sommerhusområde – eller er det måske noget, man skal forhandle med kommunen om i hvert enkelt tilfælde og for hver enkelt gren af den offentlige service?

Jeg må på den socialdemokratiske gruppes vegne afvise forslaget. Jeg forstår ikke, hvorfor fremskridtspartiet har så meget imod, at vi prøver at tilrettelægge samfundet nogenlunde rationelt.

Bundgaard Nielsen (V):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Svend Erik Hovmand, ikke kan være til stede, skal jeg sige følgende:

Dette forslag virker umiddelbart tiltalende, men efter nærmere overvejelse vil nok de allerfleste erkende, at forslagets konsekvenser er ret uoverskuelige. Der er da heller ikke i forslagets bemærkninger eller på anden måde overhovedet nogen antydning af beregninger over de konsekvenser, lovforslaget vil få, hvis det vedtages. Det eneste konkrete i denne forbindelse er en henvisning til, at der som en konsekvens af lovforslagets vedtagelse skal gennemføres en helt ny byrdefordelingsreform efter fremskridtspartiets model.

Om end vi i venstre kan have nogen sympati for det principielle mål, må vi imidlertid sige, at vi ikke på det her givne grundlag kan give vores tilslutning til lovforslaget. Forudsætningen for overhovedet at gå ind i denne problemstilling, hvad vi klart erkender et behov for, må være, at vi først og fremmest får en afklaring af, hvordan man klarer de mange følgevirkninger, der ville være af at gennemføre lovforslaget, ikke mindst i betragtning af de meget stramme udgiftsrammer, den enkelte kommune i dag må leve med under hensyn til den overordnede økonomiske politik for de offentlige udgifter.

Jeg skal på denne baggrund på mit partis vegne sige, at vi ikke på nuværende tidspunkt kan tilslutte os forslaget, men at vi gerne deltager i et afklarende udvalgsarbejde om denne sag.

Keld Andersen (KF):

Ud fra tanken om, at folk selv skal have lov til at disponere over det, de ejer, kunne man jo umiddelbart godt have nogen sympati for fremskridtspartiets forslag, som det her er fremlagt, når man nøjes med at læse de 4 linjer på blad nr. 429. Det er imidlertid sådan, at hvis et samfund skal kunne virke og skal kunne fungere – det gælder lokalt og det gælder på landsplan – så må det ske efter nogle retningslinjer, så det hele ikke løber grassat.

Derfor mener vi i det konservative folkeparti ikke, at fremskridtspartiets forslag, som det her er fremlagt, overhovedet kan gennemføres. Jeg kan blot henvise til den zoneplanlægning, de dispositionsplaner og andre ting, kommunerne landet over arbejder med, og jeg kan henvise til, hvad miljøministeren allerede har været inde på af forhindringer, der vil være for at gennemføre dette lovforslag. Om end man altså kunne have nogen sympati for forslaget, lader det sig næppe gennemføre. Forslaget vil have nogle konsekvenser, som fremskridtspartiet overhovedet ikke beskæftiger sig med i sit forslag. Nu ved jeg godt, at vi ikke lovgiver her i tinget ud fra bemærkninger til lovforslag, men jeg vil dog godt have lov til som et eksempel på dette at citere, hvad fremskridtspartiet skriver i sine bemærkninger til lovforslaget:

»Selvfølgelig kan det i sådanne sommerhuse – som alle andre steder – tænkes, at

[Keld Andersen]

børn bliver vanrøgtede, og så må selvsagt de almindelige regler i den til enhver tid gældende børneværnslovgivning komme ind i billedet.«

Jeg vil godt sige, at en bemærkning som denne er medvirkende til, at det konservative folkeparti ikke umiddelbart kan medvirke til et sådant forslag. Det er ganske simpelt ikke konservativ politik blot at konstatere, at nogle børn måske bliver vanrøgtede, men så må vi altså se på det. Det er fremskridtspolitik, det er ikke det konservative folkepartis politik.

Vi vil ligesom partiet venstre gerne være med til et udvalgsarbejde, hvor vi prøver på at opklare mulighederne for gennemførelse af dette forslag. Vi tror umiddelbart ikke på det, men tilsiger et positivt udvalgsarbejde endda.

Kalnæs (SF):

Det er SFs holdning, at når man udlægger områder til beboelsesområder, så skal der være faciliteter i de områder for de beboere, der bor der, det vil sige skoler og indkøbsmuligheder, daginstitutioner osv. Hvis man gennemfører dette lovforslag, så betyder det, at hver gang man udlægger et område til sommerhusbeboelse, så skal man også gøre sig klart, at alle disse faciliteter skal indføres på et eller andet tidspunkt i dette sommerhusområde. Åbnes der op for helårsbeboelse, mener vi i SF, at så skal der også være disse faciliteter, måske ikke med det samme, men så meget hurtigt, og det betyder, at den planlægning, man laver, bliver slået fuldstændig i stykker. Vi kan derfor ikke gå ind for dette lovforslag.

Aase Olesen (RV):

Da mit partis ordfører, hr. Dræbye, er forhindret i at være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne sige om fremskridtspartiets forslag om tilladelse til helårsbeboelse i sommerhusområder, at det er karakteristisk for dette lovforslag, at bemærkningerne alene rummer en meget generel politisk snak. Fremskridtspartiet og hr. Glistrup har ikke på nogen måde forsøgt at give en beskrivelse af lovforslagets konsekvenser ud over dem, der fremgår af selve lovteksten: at der ikke skal være offentligretlige begrænsninger i mulighederne for at bebo sommerhuse.

Vi forstår godt denne tavshed om konsekvenserne. Det er nemlig uden for enhver tvivl, at dette lovforslag vil medføre betydelige merudgifter for det offentlige, specielt kommunerne, og at det vil give en kraftig forøgelse af ulighed og forskelle i offentlig service. Dette forsøger hr. Glistrup at snakke sig uden om i bemærkningerne, men det lader sig ikke gøre. Den ret, som fremskridtspartiet vil give beboerne, vil for en række sommerhuskommuner betyde store økonomiske forpligtelser.

Hr. Glistrup omtaler et af de store problemer med en meget flot bemærkning. Lovforslaget vil helt utvivlsomt kræve investeringer i nye skoler i sommerhuskommunerne, og det bliver i fremskridtspartiets bemærkninger blot til en bemærkning om, at skolernes elevkapacitet skal følge eleverne og ikke omvendt.

Jeg må nok sige til fremskridtspartiet, at det tyder på en total mangel på viden om kommunalpolitik og skoleplanlægning; og jeg kunne måske anbefale fremskridtspartiet at gøre brug af de nogle steder ganske fornuftige folk, de har siddende rundt omkring. Det er ikke, fordi jeg er meget enig med fremskridtspartiets folk i min egen kommune, men man kunne dog have spurgt de kommunalpolitikere, man har i sommerhuskommunerne, hvad det er, man egentlig er ude på her. Hvis man nemlig vil begynde at bygge skoler i tæt udbyggede sommerhuskommuner, så betyder det f. eks. i en kommune som den, jeg kommer fra, at man simpelt hen må ekspropriere i hundredvis af sommerhuse bare for at få plads til skoler, institutioner og til at gøre vejene brede nok, så der kan ryddes sne, så der kan køres ambulance- og brandkørsel osv. Dette tyder på en total mangel på viden om og forståelse for, hvad disse problemer egentlig drejer sig om, og det er sørgeligt, at folketinget skal bruge tid på sådan noget.

Vi har på en række områder garanteret folk sociale og uddannelsesmæssige rettigheder, som skal opfyldes af kommunerne, og hvis de ikke har mulighed for at planlægge deres befolkningstilvækst, så kan der komme betydelige overinvesteringer. Hr. Glistrups forslag umuliggør en sådan planlægning og vil medføre unødige offentlige udgifter.

Det er således, at det omvendte problem i dag volder en række vanskeligheder for som-

[Aase Olesen]

merhuskommunerne. Hvis folk er tilmeldt folkeregisteret i sommerhuskommunen, så har man genhusningsforpligtelse, og man har forpligtelse til at skaffe døgninstitutioner til børn, hvis man sætter folk ud.

Jeg er egentlig en smule skuffet over, at miljøministeren nu igen siger, at han vil tage problemet op. Vi har for længe siden rejst dette spørgsmål, det er flere år siden, om folkeeregisteret. Da har indenrigsministeriet hverken været til at hugge eller stikke i. Igen i oktober var sagen oppe i kommunaludvalget, og da oplyste indenrigsministeren, at der var et koordinerende arbejde i gang mellem indenrigsministeriet, miljøministeriet og socialministeriet. Jeg forstår altså nu, at miljøministeren igen giver et løfte om, at han vil gøre noget ved sagen. Denne sag haster, nu er vi godt nok over 1. april, og så kan folk igen bo ude i deres sommerhuse. Genhusningsproblemet for kommuner, der ikke har tilladelse til at bygge, og forpligtelser i henhold til bistandsloven brænder især på. Jeg må nok sige, jeg kender lidt til de møder, der har været holdt med kommunerne og med de forskellige styrelser. Jeg synes nok, man i nogen grad spiller bolden fra det ene ministerium over til det andet og over i den tredje styrelse og lader kommunerne blive sorteper.

Det problem, jeg omtaler her, er altså nærmest det modsatte af det, fremskridtspartiet rejser. Jeg mener, det er vigtigt at få det løst, og jeg håber, at ministeren kan give tilsagn om, at der nu vil ske noget, sådan at vi, inden vi når næste vintersæson, har en idé om, hvad man skal gøre ved det.

Bollmann (CD):

Også centrum-demokraterne kan naturligvis have sympati for, at folk kan bruge et sommerhus, som de har lyst til. Men selv om vi har sympati for det, må vi indrømme, at der er så mange uoverskuelige og helt uforudsete konsekvenser af et sådant forslag, at det i praksis er uigennemførligt.

Efter bemærkningerne skulle der foregå en voldsom kamp mellem borgere og kommuner, og fremskridtspartiet vil gerne slå sig til ridder af at være på borgernes side. Nu er det vel sådan, at borgerne deltager i det kommunale arbejde, og derfor er det mildest

talt noget vrøvl at stille sådanne skel op i et lovforslag.

I øvrigt har både ministeren og en række ordførere nævnt konkrete eksempler, der hindrer en gennemførelse af forslaget, så jeg skal ikke gå yderligere i detaljer. Vi må afvise forslaget.

Mølgaard (DR):

Når retsforbundets folketingsgruppe absolut må afvise dette forslag fra fremskridtspartiet om over en bred front at give tilladelse til helårsbeboelse af sommerhuse, så er det ikke ud fra en total afvisning af, at der kan være huse i områder, som i dag kun må benyttes som sommerhuse, som uden skade for nogen, hverken den enkelte, familien, lokalsamfundet eller hele det danske samfund, kunne benyttes på helårsbasis, men hvor dette ikke sker i dag på grund af planlovgivningen.

Det er muligt, at der kunne være behov for lempelser hist og her, sådan at en relevant vurdering af de konkrete omstændigheder omkring dette eller hint hus i dette konkrete område kunne tilsige, at der skabtes adgang til at benytte sommerhuse som helårshuse. Men nogen sådan konkretisering af tilfælde, hvor planlovgivningen måtte være for stram i øjeblikket, er der jo slet ikke lagt op til fra forslagsstillernes side. Måske kan udvalgsarbejdet bidrage til, at vi får en sådan konkretisering bragt til veje.

På indeværende tidspunkt må retsforbundet totalt afvise den helt generelle adgang, som fremskridtspartiet lægger op til, for anvendelse af sommerhuse som helårsbeboelse. Tanken om denne særdeles omfattende liberalisering, hvor man jo faktisk vil give tøjlerne helt fri, kan kun fostres eller støttes, hvis man aldeles lukker øjnene for de plan- og miljøhensyn, som nutidssamfundet, industrisamfundet, tilsiger. Fremskridtspartiets tanke på dette område var højaktuel for 100 år siden. Den må afvises i dag.

Nymann (FP):

Fremskridtspartiet mener jo, at på hele sommerhusområdet bør vi tilstræbe en vidtstrakt liberalisering. Det kan ikke være rimeligt, at man så fuldstændigt dænges til med offentlige bestemmelser og krav, hvis man ejer et sommerhus. Det må være rimeligt, at

[Nymann]

man kan bebo det, også i de sæsoner, hvor det er usædvanligt at bruge sommerhuse. Vi mener, det må være rimeligt, at når nogle har et sommerhus, så skal de kunne bebo det hele året. Men de, der rykker ind i et sommerhusområde, må være fuldstændig klar over, at de ikke kan få den samme offentlige service, som man har andre steder. De må selvfølgelig indse, at veje, belysning, faciliteter og institutioner ikke i samme grad kan stå til rådighed som i de udbyggede områder. Det må den enkelte afgøre med sig selv.

Hvis man flytter ind i et sommerhusområde, så kan jeg ikke se andet, end at det da kan være ganske udmærket; hvis man ikke generer nogen, så bor man jo ganske udmærket dér. De fleste mennesker har faktisk ikke brug for al den offentlige service, som stilles til rådighed, og hvis det er nogle mennesker, der vil leve for sig selv, ja men hvorfor skal de så ikke have lov til at flytte derud? Jeg kan ikke se, hvorfor der skal sættes begrænsninger her. Hvis folk ikke vil bo dér, kan de da lade være med at flytte derud.

Der er selvfølgelig de områder, hvor der ligger klausuler om, at man ikke må gøre det ene og ikke må gøre det andet. Ja, man må selvfølgelig rette sig efter de klausuler, der er lavet for boligområderne. Men hvis der ikke er aftaler, så kan jeg ikke se, hvorfor det offentlige skal begrænse menneskers ret til at flytte derhen, hvor de har lyst. Det må da være op til den enkelte. Det er da klart, at sådan noget som skoler og andre ting må samfundet stille til rådighed, og selvfølgelig skal det også være sådan, at børnene kan komme i skole. Så må man jo hente dem. Men altså, jeg kan ikke se, at det er de helt store problemer. I alle tilfælde er de problemer ikke så store, at man bør sætte alle disse begrænsninger ind, som vi har i øjeblikket.

Desuden har vores land jo også visse kriseproblemer i øjeblikket, og jeg tror, at det kan betyde en væsentlig aflastning af hele boligsektoren i det tilfælde, hvor man ophævede nogle af disse klausuler, som er lagt på disse sommerhusområder.

Selv om vi måske ikke kan få dette helt igennem, så er jeg sikker på, at det vil være med til at skabe en debat, så man kan få lempet nogle af alle de restriktioner, der er på sommerhusområderne. Som det er i øjeblikket, mener vi, at der ligger uoverskuelige værdier og arealer hen til alt for lille nytte.

Selvfølgelig er det et overmåde velstandstegn, at store dele af befolkningen kan have to boliger, og alene ud fra det var det da rimeligt, at man kunne bruge de ressourcer, der findes på en betydelig bedre måde, end man gør i dag.

Derfor mener fremskridtspartiet, at vi må have en absolut liberalisering inden for fritidshusområdet. Hvis det skulle blive helårsbeboelse, må vi selvfølgelig se på det med venlighed, men det må være sådan, at det offentlige selvfølgelig må have en vis kontrol med disse mennesker derude. På den anden side må de mennesker, der flytter ind dér, være klar over, at de ikke kan få de samme serviceydelser, som man kan forlange i et almindeligt boligområde.

Mølgaard (DR):

Jeg vil gerne stille et spørgsmål til den højtærede ordfører for forslagsstillerne, der jo i privatlivet er godsejer ved Greve Strand og dermed må have virkelig indsigt i de mekanismer, et forslag som dette vil kunne udløse. Mit spørgsmål lyder: har forslagsstillerne gjort sig nogen tanker om, hvem der skal have de kolossale gevinster, der ville opstå på sommerhuse og sommerhusgrunde og landområder, der måtte kunne anvendes til sommerhuse – og helårsbeboelse, hvis forslaget blev gennemført? For at der dér ville være tale om samfundsskabte værdistigninger, kan vist ingen være i tvivl om.

Nymann (FP):

Om hr. Mølgaard mener, at godsejere har særlig stor indsigt i grundstigninger, vil jeg nu betvivle. Min opfattelse er, at når der bliver flere områder til disposition – enten det er sommerhusområder eller andre områder – så må det da være med til at konkurrere de enorme prisstigninger ned, der er på andre områder. I det store og hele vil det modvirke hele den prisstigningsbølge, der er på byggejord, og derfor vil det være en kolossal fordel, om der kom et betydelig større udbud, ved at man liberaliserede anvendelsesmulighederne for al boligjord i Danmark.

(Kort bemærkning).

Mølgaard (DR):

Vil hr. Nymann og fremskridtspartiet be-
nægte, at et helårshus alt andet lige – altså et

[Mølgaard]

hus, der er tilladt for helårsbeboelse – koster halvanden til to gange så meget som et sommerhus?

Aase Olesen (RV):

Jeg forstod på hr. Nymann, at han mener, at de beboere, der måtte flytte ind i sådan et sommerhusområde, helt naturligt vil give afkald på de faciliteter, som man ellers har i et helårsbeboelsesområde. Jeg vil godt spørge hr. Nymann: mener fremskridtspartiet ikke, at kommunerne har forpligtelser i retning af dagrenovation, i retning af snerydning, i retning af, at vejene skal være tilgængelige for ambulancekørsel og for brandkøretøjer? Det er den ene ting.

Den anden ting, jeg nævnte, var, at i de fuldt udbyggede sommerhuskommuner vil der simpelt hen opstå problemer med at få byggeplads nok til de institutioner, man har brug for, altså skoler, daginstitutioner og plejehjem. Der er tale om i visse sommerhuskommuner titusindvis af sommerhuse, som bliver beboet på bestemte tider af året. Hvis de bebos hele året, kan man ikke bare komme og sige, at de kan bruge kommunens øvrige institutioner. Der er simpelt hen ikke plads. Så meget overkapacitet har vi ikke i sommerhuskommunerne.

Derfor vil jeg spørge fremskridtspartiet: er man indstillet på at ekspropriere en hel masse sommerhusområder for at skaffe byggegrunde til alle disse skoler og institutioner?

Nymann (FP):

Det er til hr. Mølgaard. Det er da klart, at der måske vil ske en stigning, men denne stigning må da konkurrere med al den øvrige stigning, der er andre steder i landet. Da der sikkert kun er en begrænset pengemængde til rådighed, må det da tage presset af den stigning, der er andre steder. At det ene skal være uendelig meget dyrere, fordi det andet er meget billigt, det kan jeg ikke se. Der må også komme en udligning dér, og den mener jeg er rimelig.

Over for den sidste ærede taler vil jeg gøre fuldstændig klart, at de mennesker, der ønsker at flytte ud i et sommerhusområde, hvis det er udlagt som et sommerhusområde, selvfølgelig må renoncere på en hel masse ting, som man har andre steder. Det må de gøre sig klart, inden de flytter derud. De kan ikke

forvente at have en vuggestue på hvert andet gadehjørne eller en eller anden institution. De må være klar over, at de flytter ud til dem selv, og sådan må det forblive. De kan ikke forvente den samme service, som de har andre steder. Derfor vil det være rimeligt at de grundprisstigninger, der er i et sådant område, måske er lavere, end de er andre steder.

(Kort bemærkning).

Mølgaard (DR):

Hr. Nymann konstaterer her som ordfører for fremskridtspartiet, at selvfølgelig vil der komme værdistigninger, men besvarer ikke mit spørgsmål om: hvem skal disse samfundsskabte værdistigninger tilfalde?

(Kort bemærkning):

Nymann (FP):

Hvis en mand har en sommerhusgrund i et eller andet område, hvor man får en bedre bebyggelsesmulighed, så bliver de kvadratmeter bedre, og så stiger grunden i værdi, akkurat som grundene kan stige andre steder af en eller anden grund. Hvis man liberaliserer i et eller andet sommerhusområde, så må det være rimeligt, at den stigning kommer de mennesker til gode, der har de grunde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ferieloven. (Arbejdsgiverbetaling af lukning mellem jul og nytår).

[Af Kurt Hansen (VS) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 191. Fremsat 27/3 80).